

Η αποτύπωση της έλλειψης στέγης στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης.

Το φαινόμενο της έλλειψης στέγης στην Ελλάδα

είναι σχετικά πρόσφατο αν συγκριθεί η εκδήλωσή του με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ωστόσο, ο ρυθμός αύξησης των αστέγων στην Ελλάδα τείνει να προσεγγίσει τον αντίστοιχο των Ευρωπαϊκών χωρών.

Στις αρχές της δεκαετίας του '90 το φαινόμενο της έλλειψης στέγης στην Ελλάδα θεωρήθηκε μάλλον «εισαγόμενο», γιατί τα αυξανόμενα στεγαστικά προβλήματα των ελλήνων πολιτών συνέπεσαν με την εισροή μεταναστών και αιτούντων άσυλο, οι οποίοι κυρίως προέρχονταν από την Αλβανία και τις χώρες της πρώην ΕΣΣΔ και τις αφρικάνικες χώρες όπως το Σουδάν και η Νιγηρία.

Σύντομα, έγινε εμφανές ότι παρόλο που οι αλλοδαποί, κυρίως οι νεοεισερχόμενοι, αντιμετώπιζαν τα ίδια προβλήματα με τους αστέγους, το πρόβλημα της έλλειψης στέγης είχε αυξηθεί και ενταθεί και ανάμεσα στον ντόπιο πληθυσμό.

Σήμερα, οι άστεγοι αποτελούν καθημερινή εικόνα στα μεγάλα αστικά κέντρα βιώνοντας την πιο **ακραία μορφή φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού**

Παγκοσμίως οι άστεγοι έχουν προσδόκιμο ζωής 20 χρόνια λιγότερο από τον γενικό πληθυσμό...

ο αριθμός των ατόμων που διαβιούν εκτός στέγης

ή σε επισφαλείς καταστάσεις στέγασης υπολογίζεται, σύμφωνα με εκτιμήσεις (και όχι με μετρήσεις, δεδομένου ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει θεσμική αναγνώριση του φαινομένου και επίσημη καταγραφή του) σε 20.000 σε όλη τη χώρα με τη μεγαλύτερη συγκέντρωση στα μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα, Θεσσαλονίκη κ.λ.π)

Η οικονομική κρίση και η ανεργία

που πλήττει σχεδόν όλες τις ηλικίες και τις επαγγελματικές κατηγορίες, διαφοροποίησε τα τελευταία 5 χρόνια το φαινόμενο της έλλειψης στέγης τόσο ποσοτικά, με σαφή αύξηση του πληθυσμού των αστέγων, περίπου στο 25% αλλά και ποιοτικά όπου εμφανίζεται η γενιά των «νεοαστέγων».

Πρόκειται για πληθυσμούς που είχαν ικανοποιητικό - επαρκές βιοτικό επίπεδο, μέτριο έως και υψηλό μορφωτικό επίπεδο και οι οποίοι οδηγήθηκαν στην έλλειψη στέγης ως αποτέλεσμα της ανεργίας ή/και των χαμηλών εισοδημάτων.

Περισσότεροι από 20.000 άτομα σε όλη την Ελλάδα ζουν στο δρόμο ή σε ανεπαρκείς καταστάσεις στέγασης. Πολλοί περισσότεροι βρίσκονται σε κίνδυνο έλλειψης στέγης λόγω της οικονομικής κρίσης και της ανεργίας

Οι κατηγορίες των αστέγων

Σήμερα, δεδομένης της οικονομικής συγκυρίας, η ποιοτική αποτύπωση της έλλειψης στέγης στην Ελλάδα εμφανίζει 3 βασικές κατηγορίες αστέγων:

A. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:

Άτομα σε κατάσταση έλλειψης στέγης λόγω του συνδυασμού των παρακάτω παραγόντων:

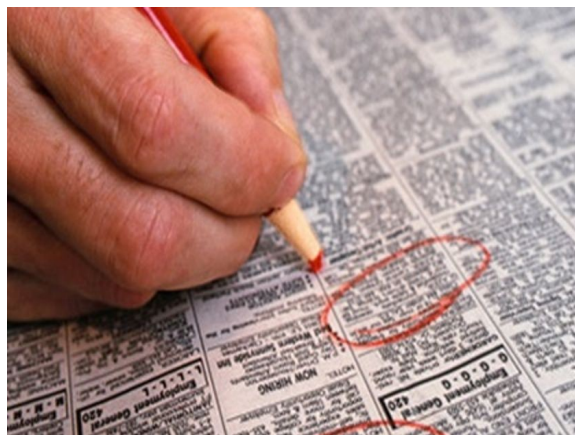
- **Ανεργία, χαμηλό εισόδημα**
- **Ψυχικές διαταραχές, κυρίως διπλή διάγνωση (χρήση ναρκωτικών, αλκοόλ, τζόγος)**
- **Απουσία υποστηρικτικού πλαισίου**

Τα άτομα αυτής της κατηγορίας είναι κυρίως Έλληνες και αλλοδαποί που πάσχουν από ψυχικές διαταραχές (συχνά με διπλή διάγνωση -χρήση ουσιών ή τζόγος) και είναι για μεγάλο χρονικό διάστημα άστεγοι. Οι αλλοδαποί προέρχονται κυρίως από χώρες των Βαλκανίων και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης (Πολωνία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Ρωσία κ.λ.π)

B ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:**ΝΕΟΑΣΤΕΓΟΙ**

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται άτομα που διαβιούν εκτός στέγης ή σε επισφαλείς καταστάσεις στέγασης λόγω ανεργίας ή/και χαμηλών εισοδημάτων με αδυναμία στήριξής τους από οικογενειακό – υποστηρικτικό πλαίσιο. Ωστόσο, διατηρούν ακόμα ισχυρούς δεσμούς με το περιβάλλον τους, δεν εμφανίζουν ψυχοπαθολογία και έχουν μέτριο έως υψηλό μορφωτικό επίπεδο και συγκριτικά- τη μεγαλύτερη δυνατότητα για αποκατάσταση και επανένταξη .

Οι αλλοδαποί που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή πρόκειται για άτομα που ήταν ενσωματωμένα στην ελληνική κοινωνία και λόγω ανεργίας βρέθηκαν σε κατάσταση φτώχειας και έλλειψης στέγης.

Νεοάστεγοι μπορούν να είναι άτομα που έχασαν την ιδιοκτησία τους με δήμευση, λόγω δανείων ή άλλων οφειλών (πιστωτικές κάρτες), νέοι που έχουν απομακρυνθεί από την οικογένειά τους και μαστίζονται από την ανεργία ή δεν μπορούν να συντηρήσουν μια κατοικία (η γενιά των 500-700 €) καθώς και άτομα που έχασαν τη δουλειά τους λίγο πριν βγουν στην σύνταξη.

η χρονιότητα της έλλειψης στέγης αποσυνθέτει σταδιακά τις σχέσεις των ανθρώπων ενώ η ανεργία είναι το πρώτο βήμα προς την περιθωριοποίησή τους.

Η εμφάνιση των νεοαστέγων, συμπίπτει με τη γενιά των νεόπτωχων, αποτελώντας όχι απλά σημείο των καιρών μας αλλά κάνοντας ακόμα πιο σαφές το γεγονός ότι η φτώχεια πλήττει πλέον πληθυσμούς με προηγούμενο υψηλό ή επαρκές βιοτικό επίπεδο.

πολίτες που είναι άστεγοι περίπου κάτω από διάστημα των 6 μηνών επανέρχονται στον κοινωνικό ιστό γρηγορότερα από ότι κάποιος που «εθίστηκε» σε φιλανθρωπικές παροχές ή «εγκαταλείφθηκε» στην κατάθλιψη και άλλες διαταραχές που συνοδεύουν την απώλεια της σταθερότητας σε εργασία και σχέσεις.

Γ. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ:

Μετανάστες / αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες σε μεταβατικό στάδιο

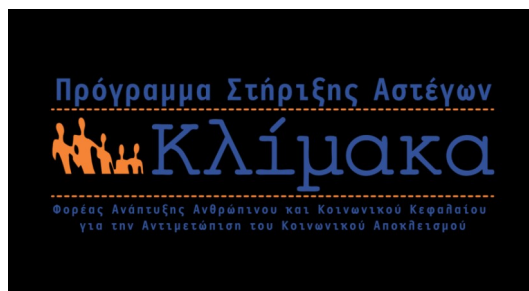
Είναι άτομα στα πρώτα στάδια της μετανάστευσης στην Ελλάδα. Αντιμετωπίζουν έντονα στεγαστικά προβλήματα (δηλ. ζουν κυριολεκτικά στο δρόμο) για μικρό χρονικό διάστημα αλλά κυρίως ζουν για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα σε ακατάλληλες κατοικίες σε συνθήκες υπερσυνωστισμού.

Προέρχονται κυρίως από Ασιατικές και αφρικάνικες χώρες (Αφγανιστάν, Πακιστάν, Ιράκ, Μπαγκλαντές, Σουδάν, Μαρόκο).

Η ποικιλομορφία στην σύσταση του άστεγου πληθυσμού και των παραμέτρων που οδηγούν και συντηρούν την κατάσταση έλλειψης στέγης απαιτεί, μεταξύ άλλων, εξειδικευμένες παρεμβάσεις στις επιμέρους ομάδες και σε όλα τα επίπεδα φροντίδας (πρόληψη – αντιμετώπιση-αποκατάσταση) στοχευμένων σε μια πολύπλευρη στήριξη που να καλύπτει το σύνολο των αναγκών των αστέγων (στέγη, υγεία, εργασία, κοινωνική συμμετοχή κ.λ.π)

Τα στοιχεία της δημοσίευσης αποτελούν τμήμα έρευνας με τίτλο:

“The configuration of homelessness in Greece during the financial crisis”

*(Alamanou A., Stamatogiannopoulou E., Theodorikakou O., Katsadoros K.
KLIMAKA NGO – Greece)*

που θα ανακοινωθεί από την «ΚΛΙΜΑΚΑ» σε Σεμινάριο το οποίο θα διεξαχθεί στο πλαίσιο του δου Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Συνεδρίου για την Έλλειψη Στέγης το Σεπτέμβριο 2011 στην Ιταλία

Newsletter: “Η Αποτύπωση της Έλλειψης Στέγης στη διάρκεια της Οικονομικής Κρίσης”

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ «ΚΛΙΜΑΚΑ»
Μάιος 2011